

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
27 Iunie st. v.
9 Iuliu st. n.

Essé in fie-care duminéca.
Redaciunea in
Közép-utca nr. 395.

Nr. 26.

ANUL XVIII.
1882.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Elmira.

— Roman original. —

(Urmare.)

Néuă, ghiaă și senin se schimbau ca nestatornicia omenéscă. Ca săgei tăiau saniele, aerul rece și sânetos.

La țérani porniră seetoriale, la clasa inteligintă thee dansante.

Aste seri, ce întruniau honoratoriile in un centru, erau scena de escelare pentru dna Smérdan și fiică.

Mai erau mame, erau și fete tinere și bețrâne, nici unele nu posedau talentul a monopoliză societatea, ca ele. Una prin pompă esterióră, alta prin esplodarea rachetelor spirituale.

Rivalizau a captivă prin cei mai putini factori a seclului nostru. Prin aur și spirit.

Clavirul vibră, sub cap-de-operele classicilor. Chopin, Hayden, Mozart și Beethoven reinviau prin compoziiile lor admirate. Aplaude frenetice insoiă fieșce-care produciune.

Intermezele musicale se umpleau cu un cadril, ori polca français. Cei mai trecui de ilusiile jocului, se delectau gustând diferitele bucate, prezentate in anumit ânghiu pe vase de porcelan, ori argint.

In pauza mare se serviă thea.

De când progresarea culturală dase valmă unor prejudețe de castă, și nobleă strebună, educători și educătoare se consideră ca membrii a familiilor respective.

Cu asta apoi dna Smérdan nu se împacă.

Adastă tratare intimă, concesioni întinse ca unei persóne mai luminate, dar a o pune pe o tréptă cu ea, asta nebulnie nu făcea. Așá nici odată nu invită pe Elmira, a le insoi.

Părere de réu nu escită la fétă. Modestia nici că i se innăltase la asemenea dorini. Preumblarea cu elevele i eră mai preţiósă in delectare, decât acele vi-site unde conversarea desnatură in fléc.

Totuși in séra de primire o rugă dna Smérdan cu cel mai dulce zimbet, a supraveghiă thea și bu-fetul.

Eră asta distinciune ori injosire? Fală séu umi-lire?!

Îș mușcă buzele sânge. Întrase ca educătoare, gu-vernantă au invétătoresă, și nu ca servitóre, de unde dară ast nou oficiu?

Luptă mult până călcând țipnitoriul orgoliu, se su-puse ispitei.

Nu vėduse încă o societate așá mare, in cerc privat. La părinii ei încă veniau prieteni și cunos-

cui. Îș petreceau veseli, dar făr' a da petrecerii cu-tare nume, séu chiar predicat.

Se îmbracă cu ateniune, de și din principiu apă-rea fórte simplu.

Alese un vestmėnt intunecat, intunecat ca inima ei. Nici o plantică séu dantelă nu avea ca ornament. Un guler alb și medalionul in email, garnisau gruma-zul ei cam lung.

Mănilé se desenau fin, din brodăria manșetelor.

Când o chieamară, trecu repede la mésa de thea.

Prin ocuparea ei, se amestecau tonuri de musică, ac-centele ce strebăteau adânc. Prin ușa deschisă vedea femeii răpitate de joc. Când și când răteciă o păreche până la ea, neluând insė notiă, îș șoptiau tainele lor mai departe.

Voi a-i desconsideră, nu putu. Încercând a ride de sumeia lor, se simiă mai mică decât atomul de pul-beré...

Perdută in o letargică amortire, nu observă apro-pierea unui domn.

— Nu ți s'a urit dșóră? — întrebă el.

Se trei amarnic, la ce sé-i respundă?

Dar fiind atâtaiul ce-o invrednici cu vorba, di-se:

— Sânt ocupată... nu me uresc!

— Eu cunosc o sumă de ocupaiuni, ce tóte sânt fórte uricióse. De exemplu: a ferbe thea, și-a o bé in societate monotónă. Am óre dreptate?

Ea nu avu vreme, ai respunde. Auind vijitul unei rochii de metase, zări pe dna Smérdan.

Cavalerul se retrase discret.

Cu buze contrase, și ochi scăpărători de mánie, rosti aspru:

— In serile mele de primire nu s'a introdus obi-ceiul, ca slugarii se-ș petrecă cu óspeii...

Féta tresări. Aui óre bine zdrobitorul cuvėnt ce se referiă la ea?!

Între slugarii eră numerată? Cu Safta, Ion și Vlad?

Tremurând de ofensată vru sé-i spună: că asimila de cultură, nu esită barieră despăritoare in tre stăpân și slugă. Dar domnul de mai nainte intră.

— Te poi retrage la fetie, — porunci dna, apoi trecu in alta parte.

Elmira eși ameită. Până la chilie se ținú de pă-rei, ca sé nu cadă. Înturburată durere a urieșei umi-liri, internul i se bătea ca marea infurtunată.

Singură eră, singură, părăsită și — injosită.

Candela șovăiă flacări, ce mișcau mobile și per-dele. Pe drum o buhă țipă cobitor.

Iadul se ruinase pe Elmira. Pustiul situaiunii o sbiciuă demonic.

Cine a silit-o în ea, alungându-o din aretul iubitorilor ei părinți? Cine a împins-o la oameni străini? Amarul, femeia, ori voia ei liberă și neinduplecată?

În disarmonica ruptură i veni să fugă... să pieră, ignorând scrupul și conștiința. Să se lapede de-o chemare ce-i fu arena umilirilor.

Neastâmpărul gonitor mesură lungimea și lățimea spațiului, ca duhul fără pace. Lângă elevele dorminde, opri pașul. Linișcea lor ironiză starea pătimoasă a ei.

De mult găsi un alt accept, de mult ocaziunea-i dase loc în o familie de simț. Dar pentru ele respinse, îndurând șicane și înjosiri; pentru ele, căci ce cuprindea inima ei în dragoste, cuprindea cu tot și nu în parte.

Din iubire cătră ele, își călcăse și aplecările naturale. Ce n'ar fi făcut altă dată pentru ori ce promisiuni, acum făcea din iubire.

Și nu a ajuns destinului atât?

— Plec!... me duc... strigă prin mărgăritariul dinților. Fug de aici... nu sufer mai mult! — esclamă în lupta patimilor.

Eră aproape să iese... să plece... când dădă de cartea otrăviului Heine, deschise la strofele:

„Die ganze Welt der Schmerzen muss ich tragen
— — — — — und brechen
Will mir das Herz . . .
Du stolzes Herz! Du hast es ja gewollt.
Du wolltest glücklich sein, unendlich glücklich,
Oder unendlich elend . . .
Stolzes Herz!
Jetzt bist du! . . .“

— Nenorocite! te pricep, — duse ea. Fug, dar te iau cu mine...

În acel minut orologiul bisericii bătă douăsprezece.

— E césul strigoilor! — șopti înflorată. Eul rău me trase în probă spurecată.

Atinsă ca de geniul apărător, abandonă fantómele asupritóre, fâgăduind a rămâne credincioasă elevelor.

Eră și pré ticăloseșce a le părăsi acum, când frageda desvoltare reclamă conducerea ei mai mult.

În învingerea patimilor, hotărîrea i răpi odihna somnului. Apucând a lucra, acul se tempi, așa încalcăia noduri.

Împingându-le în laturi, își propti capul privind în întinericul de afară.

Opidul zăcea fără zare de lumină, și fără alt sgomot ca lătratul cânilor.

Suvenirea, cruda hienă, desgropă în međul nopții tóte amintirile trecutului...

Amintiri de o junie cu ڃile de sóre, și amăgiri; de un mormânt fără mort, și de altul udat cu lacrimi prietenești.

De o siliă cineva a le istorisi, preferă — mórtea.

V.

Precum focul învêrtoșeză oțelul, așa învêrtoșeză esperința pe om.

Ținuta invêtătoresei nu perdú nimic din serioasa-i modestie. Tăcută și retrasă își urmă activitatea, netradând aprigă luptă, au anevoioasa învingere ce dobândi.

Dna Smêrdan se căi de precipitata mânie, ce-i rupse asprele cuvinte, având témă nu cum va a perde harnica fêtă.

Dar observând pré satisfăcută, că Elmira nu le cumpeni în ڃece cumpene, își inchipui a poșede acel ion, care pe supuși înfrênă în respectul mai cuvenit.

Lăudându-se în sine, numiă procedura nimerită, și forte corectă.

Ar fi remunerat pe Elmira ici colea cu câte o excursiune în trăsură, decă aceea nu le respingea cu atâta rezoluțiune.

— Mai mult nu! — duse ea. Ce am pătit odată, a două óra m'ar frânge, ori îndepărta pentru veci.

Retragerea nu-i fu mult de ticnă. După sistarea buchetelor, o umbră furișată aruncă epistole afumate de — tutun.

Hârtia colorata, lacul sigilului și scrisul țapên, espicau pe trimițator.

Curiositatea nu i se escită. Închise cum erau, sub cuvertă generală le trimise la adresa coconășului Smêrdan.

De gândiă Elmira, că asta corespondință e tăinuită, se înșelă. Cu ochi de Argus controlă mama îngerminatele pasiuni ale fiului.

Îl șciă îndêrtnic, noii gârgăuni la început nu o umplură cu suspiciuni. Contă și pe planurile ei, dar până la executarea lor, ce strică galanteria unui june de 23 ani?

Mai apoi esperiând îngroșarea glumei, o suci altcum.

Tăcú cât tăcú, când rupându-i se nodul în gât, îl admoniă în așa chip:

— Dorința mea în referința însuratului teu, o cunoști pré bine. Vei luă o fêtă de ném și avere. Las guvernantei nebunii și scrisori, însă jurăminte — îmi derog!

El își suci musteța, respunđend în cel mai nepăsător glas:

— Însuratul meu e tréba mea. Eu și ea n'am vorbit încă gură la gură. Când ai face, întâi i spun, că mi e dragă...

Rêu ڃeu! Din suspect deveni lucru forte serios. Spiru eră cu cap de fier. Ce intră în el, nime nu mai scotea.

Mama pătită de năravurile lui, nu opugnă, nu cumva sê-i se înrădăcineze pofta. Sondă pe ascuns, osêndind fêta cochetă ce își întinse lațul.

Frémântându-și speculantul erier, cum sê țină junii mai îndepărtați unul de altul, ocupă fêta în așa mesură, cât aceea numai a resuflă avea timp.

De abđicea Elmirei postul, cu o lovitură se sfêrșia, căci Spiru eră cu inima în ochi, iubind numai ce vedea. Dar calea asta i da de-o parte dobândă, de alta perdere. Și naturelul ei practic, cercă ori unde câștig duplu.

Deci combină, ce sê facă? Cum sê isbutescă? Săriă ca ciocârliă cruciș și curmeđiș cu câte o idee. Nefiind de haz, le restcárnă țesând altele.

În butul lor sosi Evelinei o prietenă din pension. Fetiță drăgălașă, cu bucle blonde și buze cireșii. Avea numai tată, ampioiat ales. Ea bine educată, și cu zestre considerabilă.

Cum eră, putea stêrni Spirului interes pentru ea. Ca scaiul se acătă de asta idee magnifică.

Tinera copilă ducea un rai de veselie cu sine. Ca păsereica primăverei sboră prin desișul mobilelor, prin grădină la neobositul Smêrdan, și în „templu“ guvernantei.

Evelină nu pré se ținea de silfidicele ei alergări. I displăcea negenata fire, nelinsă de cotofănósele forme ale etichetei. Inițiată însă în proiectul mamei, avea sê învingă repulsiunile, pentru salvarea fratelui.

Amica găsi pe acest frate cravatat de tot monoton.

I cântase, i surise cu gropițe în obraz, el nemișcat aiuriă cu mintea pe alte locuri.

Dela un timp îl părăsi cu totul, petrecându-și cu

alții mai vivaci, mai cavaleri. Nici habar nu avea, că pericolită pe Evelina cu perderea adoratorilor.

Atunci dna Smêrdan socoti oportun momentul de a-și începe acțiunea.

În mêtasă obligată modernă, descoperi fetei impresia simpatică ce-i însuflă la prima vedere. Apoi întrebă, că ce părere își făcu despre fiul ei?

Fetița găngăvi: „E cam — melancolic“.

— Par Dieu! virtute rară la juni, cred că nu îți displace, — observă Evelina.

Fetița mirată, măsură mama, măsură feta. În fine luminându-i-se zăpăcela, ghici, la ce țintesc ele.

Insolența fu pré de pipăit. Obraznica suposiție o indignă, încât trâmise îndată la biroul telegrafic, incunoscîntând pe tatăl ei, în ce și se-o aștepte.

O lovitură mai zdrobitoare nu putea să vină pentru ambițiunea Smêrdănesei. Furia nemărginită i contrase fisionomia în chip de spaimă.

Ar fi scos pe ușe feta, de nu întreveniă Evelina moderându-i alterarea. Eră și pré mult, ofensatorul refuz i remase ca fierul pe frunte.

Ceea ce o mai împacă, eră conștiința că afară de ele trei nime nu șecea afrontul.

Copleșită încâtva, avu curagiul să-și redice de nou capul, și încă mai sus.

— Vreu o raritate de noră! — se obiceiuse a esclama.

— Să-ș alégă băietul! — răspundea tata.

— Raritatea e aici! — aretă Spiru cătră locuința Elmirei.

— Ești nebun? O sêracă și fetă de învățator? — strigă ea.

— Mie alta nu-mi trebuie, — întregea fiul cu flegmă desêvêșită.

Destul că ea, zbêrnăită de planuri sumete, o luă pe la fetele ce-i plăceau ei.

Nu uitase refuzul prim, dar o frapă de môrte al doilea, și altele ce urmară.

Eră cu puțință un așa blam, trêntit ei, dătătorea tonului, conacătorea tuturor mișcărilor sociale din loc?

Adevêr cumplit! Ea cădû afund în aprețierea publică.

Firea ei iute, inverșunarea-i oribilă, rupea tôte relațiunile sociale. La ce-i folosiau prieteni ori cunoscuți? Falsi erau toți, maliția lor se bucură de căderea ei.

Însê nu-i strică mai mult ruperea relațiunilor? Dându-și de gol supêrarea, nu-i convingea, că refuzul o indemnase a-ș resbună?

Și decât să devină ridiculă, preferă môrtea.

Renunță dar de ocamdată la însuratul lui Spiru.

Dar flăcăul nu renunță. El își ocăriă mama în tot modul. Și nu cu multe vorbe; o loviă cu una, de sughiliă bieta.

Cu inima inundată, ea se spovedi dodei Fira, care eră inițiată în interesele casei ei. Îș versase amarul, creșend că va căpêtă cel puțin o vorbă de mângăiere.

Bêtrâna încă ar fi vrut asta, dar onestitatea nu o lăsă să mintescă.

— Spiru n'a învățat carte, n'a portat condeiu, n'a ținut barda și n'a dires cornele plugului: cine socoși să se mărite după el? — întreabă țêrana.

Smêrdănesă sări în picioare:

— Ar fi cine, dar s'a năroșit de potca ce hrănesc!...

— De cine? — întreabă bêtrâna.

— De învățatorita...

— Așă! Apoi nu e înțelept?

Mama răspunde tremurând:

— Ea e de părinți sêrmani?

— Se pôte! or fi însê ômeni de trébă. Mai bine dă voie copilului: Pôte că așa se va alege din el ceva de Dômne. Muierea harnică face minuni din bărbatul ei...

Mama pricepû umilirea și totuș esclama:

— Dar eu, dodă Fira, rămân de ocară...

— De ce ocară? Au e vr'o desmățată, ori leneșă și hăbăucită?

— Nu! dar...

— Ascultă! Am un fecior, țină mi-l sfinții; dai eu noră mai așeșată nu-mi poftesc. E voinică, și frumôsă ca o flóre...

Femeia în opreg i vorbi simplu. Dar efectul vorbelor ei ca fulgerul pêtrunse în mîntea combinatôre a dnei Smêrdan. I pionară urechile, iêr jelosia sgărăiă iubirea mămescă. De Evelina nu rostise încă bêtrâna o astfel de laudă.

Nimic însê nu calmă mânia, decât prospectul de a perde alt interes mai vital.

Prospectul a perde un ginere ca fiul Firei o scoțea din minți.

Trăise în asta inchipuire așa sigură, ca de o trébă făptuită.

Interesul periclitat, frica a nu rămân pe jos cu tôte ambițioșele planuri, o impresioară într'atâta, încât ênsaș Evelina nu înțelega grația întôrsă spre guvernantă.

De a fost ea până aci o „slugă“, acum deveni o ființă vrednică de atențiune

Dômna mai mergea la ea, mai o întreabă una alta despre părinți și frați. Dar stând tot sus, de acolo revêrsând când și când un picur de grație.

Vederile Elmirei erau, că afectôșele doveși ascund un alt interes. Esperințele o convinsêră, că asta femeie se făcea luntre și punte numai după căștig.

Când rëndunicele saluiară vechile cuiburi, iêr Fira primi șcirea despre sosirea fiului iubit, dna Smêrdan împărtăși guvernantei cinstea de care o face-părtășe, cerându-i învoirea a fi soția lui Spiru.

Elmira repăși de suprindere.

— Am fost pôte aspră câte odată cu dta, dar șcîi că sînt pré nervôsă, — dișe ea, esplicând mișcarea fetei drept confirmarea cererii.

Elmira nu-i răspunde, dar nici nu își puse mîna în palma deschisă. În situațiunea ei, acest ofert fu o nouă disgrăcie a soșii.

Ea, care în tôteă junia ei nu-ș aduse aminte de eventualitatea unui măritiș, acum cu 23 ani înrumeni până la grumaz.

Considerând caracterul căsătoriei ca un ce mai sânt, ca împlinirea întregei destinațiuni pămênteșci: idealul ei eră un bărbat primit din iubire adevêrată. Frageșia stimei să fie în cumpêna traiului, balanțând cu fericirea curată.

Ea putea răspunde franc dnei Smêrdan, dar totuș buna cuviința i șopti, a cere termin de pregândire, ei și părinților.

Eră decisă să lungescă acel termin, ca junele să-ș schimbe gustul.

Nu se declară încă, dar Spiru plin de speranțe, o urmăriă ori unde. Îndeșert se feriă dênsa, ieșind rar; dragostea lui se învăpăiase mai mult, de cât s'o stingă severa ei privire.

Cu el porniă și mama a o capacită în tôte modurile unei firi viclene. Acuș o laudă, acuș i arêtă ce noroc dase de ea, putênd să între în o familie ca a ei.

Scârbită de egoismul cu care voiau a o incatenă de tëndălioriul fiu, bucuros căută alt loc, dar nu găsi.

Arșend din dôte părți, dna Smêrdan se zăbuni în

pregătiri pentru primirea dlui Slătianu, presumpțivul mire al Evelinei.

Pentru învățătorésă remase partea cea mai grea din lucru. În jos în sus; prin garderobă și grădină.

Și ea eră curioasă de ôspele așteptat, căci în suvenirea trecutului numele Slătianu nu-i sună de tot străin.

Trei zile, două, una mai eră până la sosire. Tôte se prezentau în paradă. Salonul cu poleituri prospete, fereștile cu perdele de damasc, ambientul văpsit, având marginea ca un gard viu compus din plante în-pupite.

Dna Smêrdan chioria și în jos și în sus drumul. Evelina își mască neastêmpêrul, în deliciul vestimentului ce se trăgea pe podelele lucii.

Dar fatalismul vru, ca în locul celui așteptat să vină alt ôspe. Soția unchiului mort, după care Smêrdâneșcii aveau să moștenescă.

Bucuria eră mare, și nu pré.

Mătușa, între 40—50 ani, se presintă cu rară amabilitate, gasită numai la acele femei, cari susțin demnitatea lor cu constanță.

În sărutul întêlnirii își exprimă îndestulirea de aspectul prospêt ce ornă tôte.

— Avem fêtă mare, — țise stăpâna fâlôsă.

— Și e frumușică, — adăuse mătușa. Nu mai puțin imi plac și micile puiculițe...

* * *

— Nepôtă! stau numai ați, — țise la zelul ce desvoltară pentru comoditatea ei. Cuprinsă de dorul vostru, incungiurai pe aici; dimineta pornesc la băi. Deci lăsați tôte, și haid să ne sfătuim!

Lângă ea pe divan povesti mama ca pozitivități tôte visele ei pentru Evelina. Slătianu ocupă în România un post onorific, și afară de bêtrâna Fira, alt cînsângeam nu posedă.

— Așă dară, nepôtă, noroc! — gratulă mătușa. Fêta-i flóre, dă-o când e ceruță și nu după ce fug toți. Bine, pré bine! Spiru ostășeșce și acum?

— Până la tómnă. Să isprăvim cu Evelina, apoi îl aședăm și pe el...

— Asta nici într'un chip! — admonia mătușa Junii pot așteptă; cu mintea și norocul creșce...

Mama fu pré lașă a-i descoperi adevêrul. Într'un moment liber șopti și Elmirei, să nu spună mătușei starea lucrului.

La mеса bine arangiată, între bucate gustuôse și vinuri escelente, bêtrâna își preumblă mai de multe ori privirea pe guvernanta.

— Nepôtă! imi trebuie o insoțitóre; n'ai vré să-mi lași asta fêtă? — întrebă ea căscând.

Dna Smêrdan se invol, și Elmira plecă cu mătușa la băi. Fiind căldura mare, ele nu călêtoriau în continuu, ci la stațiuni mai demne se opriau.

Sosiră la Z. Posiția romantică a orașului îndemnă pe mătușa a-l cercetă mai de aprópe.

— Ceriule! — murmură Elmira pe veranda otelului, vêdând din doi bărbați unul cum o ficsă.

Eră Severin. Venia spre ele.

Nu ameți, nici că șovăi. Fu însă mai fără resuflu când își puse degetele în a lui, presentându-l mătușei, ca pe un vechiu cunoscut, ce-i mântuise viața...

Fasonul elegant, conversarea interesantă impresiunară bine pe mătușa. Călêtorise și ea prin Germania, reimprospetarea suvenirii o făcú forte vorbăreță.

În serina expresie a Elmirei nu s'ar fi presupus regretul și căința. Se credea așă de îmbêtrânită.

Și Severin eră schimbat, esteriorul încătușitor pâlise. Fire albe sclipiau din ebenul pêrului, ochiul păs-

tră energia, dar raza visionară perise, înlocuindu-se prin o obosire lancedă.

Din june, devenise bărbat. Glasul i eră fără pasiune, însă afund și armonios. Agitat în suflet, fără se amintescă trecutul, eră prevenitor, cum se cuvine bărbatului civilizat.

Elmira propuse o excursiune în giur; mătușa o primi cu deosebită plăcere.

Peste apa ce curgea leneșă, suiră costa unei înălțimi cu vii, de unde vederea eră mărêță.

Pe retezatul creșcet al delurilor, industria înșirase șinele unui drum de fer. Jos țîșniau isvóre, în drépta o ruină vorbiă de timpurile străbune, ier în valea mai ascunsă Severin arêta locul seu natal... Un cuib lipit de o stâncă...

Adiări recoroșe suflară 'n față. Și inima Elmirei se sbuciumă 'n secret.

Ani întregi nutrise ea ascunsul dor a-l revedé; dar acum, lângă el, eră să fugă din resputeri.

Prin ierba verde, Severin observă niște „nu-meuită”. Compuse două buchete și le oferí damelor.

Eră al doile buchet pentru Elmira. Dar ce diferință între ele?!

Sosi sêra, se coboriră, apoi damele se retraseră în odăile lor. Mătușa se culcă și adormi.

Ce nópte fu asta pentru Elmira?

Cu fața îngropată în perini, își ascundea ea suspinele, dar pe când ca o ironie a sorții, musica din grădină i trimitea acele minunate note, ce compun „valsul „Serenade”.

Demineta cu pleope mai grele ascultă pe Severin, carele asemenea petrecú în insomnie, ce însă se talmăci numai prin o privire lungă... strebătătóre.

Și el eră agitat; trecut prin fazele luptei pentru esistință, nu uitase cuvintele lui Tasilo, despre o fêtă practică și precalculată...

Dar în acest moment, perí urita iconă ce portase cu el. O inspirațiune nobilă pledă pentru fêta din na-intea sa, a cărei chip reoglinďa pudorea și curăția.

(Va urmă.)

Emilia Lungu.

Unei dómne

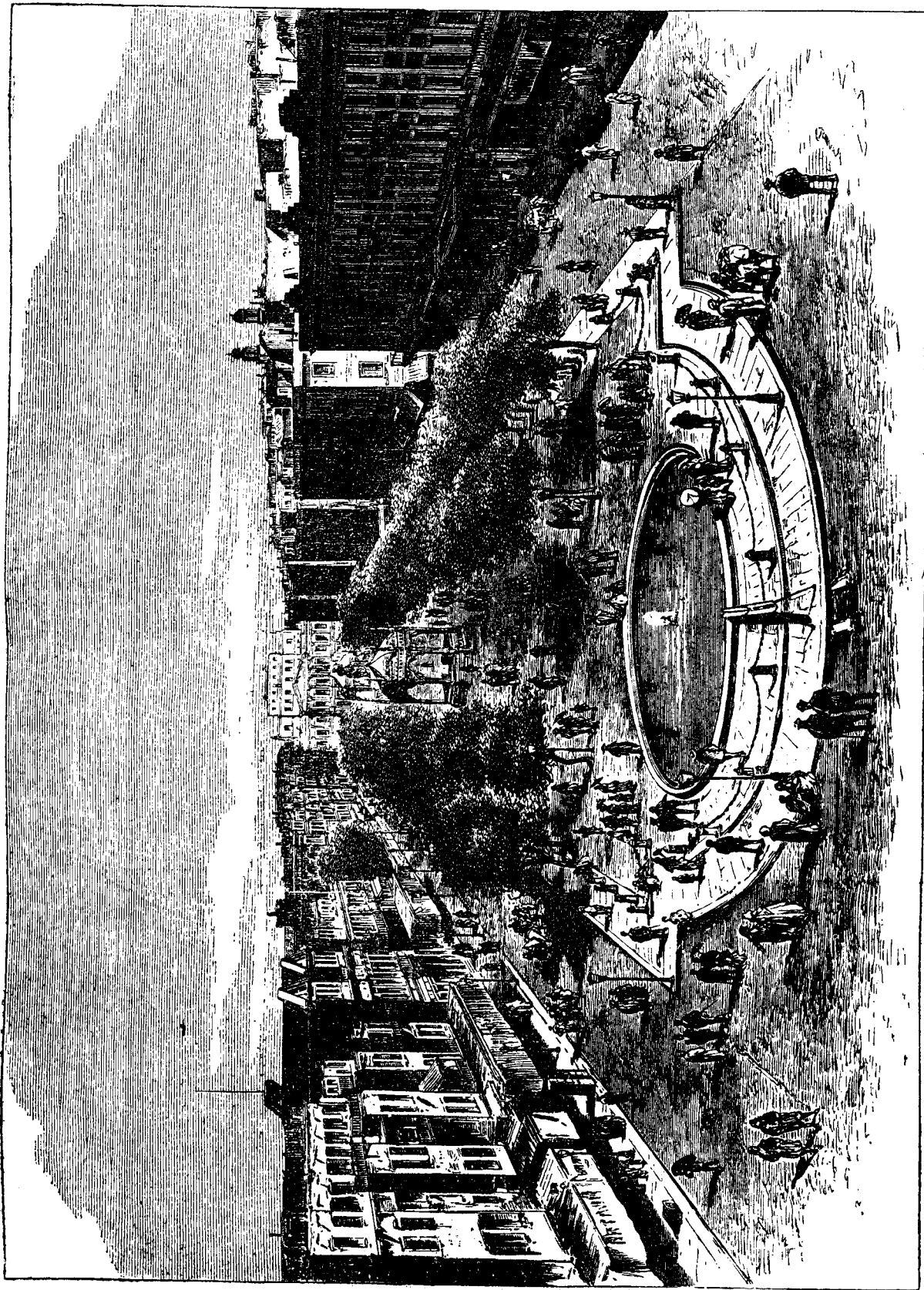
care doreșce să fie cântată.

„Doresc să fii cântată!” Mi-ai țis, c'un zimbet care Dorinței tale face pe ori cine-a se 'nchină
Ca mine; dar zădarnic me cere a te cântă!
Nu pot să cânt pe-aceia ce rid în nepăsare
De ori și cine are un suflet iubitor,
Căci lira mea să cânte nu vré, decât amor.

Am vrut să cânt virutea-ți cea rece, cumiția
Cea tristă și morala-ți severă, am vrut să cânt
Figura ta mai albă ca gândul cel mai sânt
Și ochii tei cei negri, dar dulci ca veselia,
Și tot în tine: ênsu-și surisu-ți mușcător;
Dar lira mea să cânte nu vré, de cât amor.

Vrei lira-mi să te cânte și lumea să te-admire?
Încetă de-a mai ride de cei ce te iubesc,
Lăsând celor urite, cu cari se invoiesc,
Ideile-ți severe; un idol de iubire
Vei fi atunci și lira-mi, prin cântece de dor,
Îți va sânti altarul unui etern amor!

Iuliu I. Roșca.

Piața Mehemed-Ali în Alecsandria.

Regimentul român Bucovinean nr. 41 în Bosnia.

— Schiță. —

Într'a 14 august 1878 se mobilisă printr'un ordin al ministeriului de resbel regimentul român Bucovinean nr. 41 baron Kellner, împreună cu divisiunea I, care făcea parte din acest regiment. Regimentul ărá atunci staționat în Viena. Comanda de rezervă a regimentului din Cernăuți înștiință în mod telegrafic capitanaturile din totă Bucovina, ca să conchiame pe rezerviști îndată la Cernăuți la arme.

Deja a două și sosiau Românii soldați din apropierea Cernăuților, dar chiar și din Siret, Sucéva și Rădăuți, cu o linișce, pare că ar fi o jucărie a purtă resboiu. A patra și viniau și Dornenii și Câmpulungeni, plini de mândrie, cu un săcușor mic pe spate cu merinde și cu un alt în mână, și neabătându-se nicăiri în orașul Cernăuți, se îndreptau de a dreptul spre toloca numită „Pulverthurm“, pe al cărei capăt se rădicau baracele militare, rădicate provisor de comuna Cernăuților, adevca până ce-i va vini ideia bună, să zidescă o casarmă de pétră.

Și intru adevăr! Cernăuțenii sânt un popor curios, li place mult provisoriu scump: baracele aceste costă numai 24,000 fl. v. a., pentru aceea însă n'au ei plăcerea de a avé o musică militară, care după o înaltă poruncă atât timp va să lipsescă, până ce nu vor zidi casarme.

Lângă aceste barace se asedă pe verdetă ai noștri rezerviști, punând bagagele lor portative într'o parte și îngrigindu-le bine, să nu le iee vre-un nechiemat magazin.

Acești Români nu-s așa de neesperti.

Trei ani de zile au servit ei mai înainte în linie la regimentul lor baron Kellner ba în Leov, ba în Viena, și au vădut multă lume, dar și mulți potlogari. Nu într'o duminică i găsi ai în Viena pe la Lerchenfeld într'o cafenea séu restaurație, bënd cafea séu bere și cetind gazete, dară cu litere întorse în jos; și le ținea mult în mână, până nu observă bine lumea, că infanteristul N. Bărsăban din Bucovina șcie și ceti gazete ca și totă lumea din Viena. Dora nici lumea din Bucovina nu-i mai próstă ca asta din Viena. Și nemțeșce, de nu vorbeșce fieșce-care dintre ei bine, cel puțin pricep ei ceva germăneșce. Să nu te miri dar când auzi pe unul séu pe altul dicend: „Dumme Kerl“. Pe mulți i veđi cu țigări aprinse și bine sucite.

Nici pré trist, nici pré vesel, sed ei așa. Esercitiile militare din linie li-au înrădăcinat pré multă datorie spre miliție; chiebat la miliție, fieșce alt interes devine lor secundar, el gândeșce numai cum să-și implinescă datoria mai bine. Și intru adevăr! Când veđi mai totă junimea din Bucovina, fără destingere de stare și cultură, alergând cu grăbire la stindardul desvilit în Cernăuți, te cuprinde ca și cătană o mândrie, cređi a vedé mai că totă țera pusă sub arme și gata de a apéra hotarele țerii amenințate. Cređi, că au sosit ier timpurile lui Xerxes.

Soseșce căpitanul comandai districtuale de înrolare. Re-serviștii predau pasporturile lor militare și un corporal i duce îndată la magazia militară, ca să-i îmbrace. Și ier alți rezerviști sosesc, ce se presintă la căpitanul. Așa merge de vre-o 4 zile. Orașul Cernăuți e în ferebere; observi o mișcare, ce nu o găsi ai mai înainte. Totă lumea vorbeșce numai de Bosnia și de Turci, cari batjocoresc chiar morții, tăindu-i capitele și desbrăcându-i de tóte strade. Și acel Hagi Loja? Acest popă turcesc nebun și toldéuna descult și sdrențuros a ajuns la un renume nainte căruia dispar momentan

tóte somitățile lunei. Copiți se sparie la auđirea acestui nume; e un monstrum de cruđime. Bosnecii amenință la Doboți pe Szapáry cu peire. În tóte cafenelele și restaurații auđi cãntând noul marș Bosneac: „Si in Bosnia e cerul albastru“ („Und in Bosnien ist der Himmel blau“.) Dară soseșce o șcire veselă telegrafică: Serrajevo a cădut, și trupele austriace l'au cuprins. Înimele se mai înveseliră.

Dară rezerviștii tot se pregătesc la resboiu; în monture de resboiu se primblă ei prin oraș și espediează scrisori peste scrisori pe acasă, căci într'a 23 aug. au să se pornescă în Bosnia. Orașul Cernăuți se pregăteșce deci la o petrecere demnă a acestor soldați mândri. Într'a 22 aug. după amedăđi sânt pe toloca numită „Pulverthurm“ multe mese întinse, lângă cari mulțime de poloboce cu bere și rachiu, veđi în alt loc cum pitarii taie pânea în bucățele. Toți rezerviștii iasă din bărace și forméză în jurul meselor un patrunghiu mare, oficerii activi și cățiva oficieri de rezervă, cari au să conducă transportul rezerviștilor, se duc în lăuntru. Toloca totă e plină de ómeni, bărbați, copii și copile, unii admirând sceneria, alții așteptând ce o să viă cu lacrimi în ochi: al lor tată, frate séu fiu plécă la resboiu și cine mai șcie, ori de-l vor mai vedé. Auđi pe un căpitan vorbind romăneșce cătră cătanele, cari respund cu ura! nesfērșită.

Totă nóptea nu mai dórme orașul; pe la mieđul noptii veđi mulțime nenumărată primblându-se, așteptând óra a treia a demineții, când au să se pornescă rezerviștii la Bosnia. Eră o nópte frumósă și senină.

Pe la 2 óre nóptea lumea e plină pe stradele orașului, pare că e un iarmaroc în međul noptii. La 2½ se aud bătale de tobă, rezerviștii au părăsit baracele dela „Pulverthurm“ și se duc spre gară.

La 3 óre demineța vedi la gara Cernăuților mai bine de 3000 de rezerviști, de abia mai se zăreșce capetul șirului. Oficerii de rezervă ai regimentului s'au conchiemat de a dreptul la Rajevo-Selo situat pe riul Sava în Slavonia, în cotro s'a dus regimentul încă la 14 aug. din Viena.

Mulțime de lume în tóte părțile garei, alta mai mare soseșce, și se împinge.

După inspectarea rezerviștilor de cătră comandantul Cernăuților baron Uracca începú invagonarea lor, care dură peste o óră.

Scene dintre cele mai triste observai acú. Acolo leșină o jídancă, comerciantă bogată, al cărei unic fiu merge ca voluntar de 1 an în resboiu; ea pare ca presimția. că n'are să-l mai vedé. Sermanul căđu în lupta dela Bandin Odeac, lovit de un glonț drept în inimă. Acolo plänge o boeriță română, al cărei june bărbat intră în vagon; și el muri în Bosnia, lovit de un glonț de tun, care i sfărmasé falca de tot. Ea sermană nu-l mai veđu. Acolo ieră soldații îmbrățișându-se cu familiile lor, cu fețe palide, trupuri pare ca înțepenite; și ei nu vorbeșce nici un cuvânt. Ce o să fi gândit ei? Veđi și bărbați de stat, încărunțiți în servițiile statului și cari nu eunosc milă dinaintea legei, și ei sânt plini de lacrimi în ochi la despărțirea fiilor lor. Și acolo veđi mulțimea de ómeni, străni mobilisaților, dar și ei sânt tristi.

Așa-i! de când e armata de popor.

Și departe eră deja trenul mobilisaților, și mulțimea sta încă nemișcată. Se auđia numai ura! nesfērșită a plécândilor mobilisați.

Cu încetul se imprăștia mulțimea, membrii familiilor se întórseră în oraș.

Transportul găseșce în totă călătoría prin Galitia și Ungaria o primire bună, în restaurații se înțelege și pentru bună plată. Soldații cãntă și chieuesc într'una. Când din când se aude un fluier duios și deluri acope-

rite cu păduri verzi, cari la însărutul țilei strălucesc de țiori roșatice, se schimbă neconținut. Nu-i mirare, decă câte odată cuprinde pe soldatul un dor nespus!...

Într'a 27 aug. sosește transportul la Pesta, unde după îmbărcare pe corabie plecă pe Dunarea în jos. La Esseg s'a debărcat transportul, de unde plecă pe uscat spre Brood. Deja la 9 ore dimineața începuse o căldură nespasă. Soldații picau jos ca mușcele. Unul cădu lovit de pălitura sôrelui și după o agonie strașnică de câteva minute a și murit. Ieră un alt, desepurat de osteneală și de căldură, se împușcă. Sërmanii soldați se tărăiau numai, și plâneau dorind mörte, ca să scape mai de grabă de necasuri. Cu mari greutate ajunse acest transport la Vuca.

Și în tôte țilele trec prin locul acesta regimente de infanterie și în tôte țilele rămân căți-va morți pe drum.

Într'a 30 aug. 1878 ajunse transportul la Brood. Aci stetu el mai multe țile, așteptând sosirea regimentului de câmp din Rajevo-Selo, care e situat pe riul Save în sus de Brood.

Orășelul Brood e situat pe riul Sava și aici se ved deja multe fese turcești și se bé și pe ici colea cafea turcescă: e un orășel cu aspect mai mult turcesc. În fața Broodului peste Sava se află Broodul turcesc, un sat. Se vede de dincöce un castel de lemn, în care se află un căpitan turcesc închis cu câțiva ömeni, carele nu voiă să se predee Austriacilor.

Soldații, după ce se restaurară de oboselă, se împărășiară prin Brood, spre a se aprovizionă cu cele trebuincioase pentru Bosnia. Este a trece într'o țără, unde nu se capëtă nimică. Ori unde te întorceai în acest oraș mic, dedeai tot de soldați; aci rezerviștii din Ungaria, acolo din Moravia, acolo cavaleriă etc. O tabără întregă! Ce scenerie frumoasă! Și Croații șciu a întrebuiță privilegiul. Prețurile le-au suit de odată iute și soldații plătesc scump. Măne séu poimăne au să fie mulțămii, se potă vedé măcar aceste lucruri. Și toți sânt veseli. Unii cântă din fluer, și din când în când se aude un cântec de jale, o doină; alții scriu la epistole pe la familiile și cunoșcuții lor. Nu unul lăsase o fință drăgălașe, care acasă suspină și plânge amar. Fieșce-care cătănoiu, ce a învățat ađi-buchi, îndată ce ajunge într'o stație de odihnă, scrie și cine nu șcie a scrie, rögă pe alții să-i scrie. De abiă își pote cineva inchipui, câte mii și mii de scrisori plec și sosesse țilnic în Brood.

Sosi și regimentul dela Rajevo-Selo, cu toți oficerii de rezervă în Brood; și îndată și începü înrolarea rezerviștilor pe la companiile lor. Regimentul, ce avuse până ieri nici o mie de ömeni, acü e 3000 de ömeni de tare, și între cari găsești reprezentanți dela țeranul cel mai prost până la aristocratul cel mai mare, dar aci sânt toți egali, stau sub o disciplină egală și cu aceeași țintă, și cu tôte aceste de diferită inteligință și cultură. O adevărată armată populară!

Ce diferință între armata de astăzi și cea de odinioară, când numai țeranii erau soldați obligați? Esemplu mare aflăm în resbóiele purtate de Prusia, acü împărăția Germania, care a devenit prin armata ei populară și numai prin ea o putere dictatore în Europa.

Divisia I, din care făcea parte regimentul Bucovinean, eră tötă concentrată în Brood, în totul 15,000 de ömeni. Brigada antăie formă regimentul Bucovinean cu regimentul nr. 37. Archiducele Iosif din Oradea-mare, asemenea regiment românesc; brigada a două costă din regimentul Vetzlar și încă un regiment. Mai aparținea divisiiei antăie batalionul de vênători nr. 29, cavaleriă și artileriă.

Într'a 6 sept. 1878 demineta trecü divisiunea sub comanda mareșalului locotenent Veczay riul Sava, și se îndreptă spre Doboi, spre a fi încorporat cu corpul lui Szapary, care eră strimtorat de Bosneci. Dară de abiă ce ajunse divisiunea la Doboi, vini și porunca telegrafică dela comandantele suprem Philippovics, de a vini în marșuri sforțate la Serajevo.

Îndată se și porni divisia întregă. Dece țile neîntrerupt merse divisia până ce ajunse la Serajevo. Atât țiuă, cât și cea mai mare parte de nôpte marșuriă ea; țiuă se întrerumpea marșul numai cât timp eră de trebuință pentru menagiare. Îndată ce vini timpul de menagiare, se stetu locului: boii requirați se tăiară de cătră soldați în moment și căldărășele cele mici, ce le portă fieșce-care a două cătană pe spate, se puseră la foc. Soldații osteniți căutau vre-o umbră sub un copac, și aici lungindu-se și ștergându-și sudorile se odihniau de strapație.

Și nu eră ușor pentru un Bucovinean a marșuri în aceste țeri mai calde, și mai ales cu acest echipament nepractic milităresc pentru marșuri de veră.

Soldatul austriac portă în timp de resboiu pantalon de postav gros albastru, și un capot ier albastru gros pe trup, o cravată grösă pe grumaz, numită de Români sgardă, și o șapcă grösă albastră de bumbac pe cap; pe spate o tornistră de pele de vițel cu menunțusuri și cu un alt capot și o păreche de ciobote, și peste acesta mântaua încolăcită peste umër. Sërmanul arétă, pare că ar avé de mers în Sibiria, ieră nu într'o țără atât de caldă ca Bosnia.

Sërmanii soldați goliau tôte busunările și tornistrelor lor, ca să și ușureze sarcina lor. Videai nu pe unul, care schimbase în Brood bani pentru parale menunțele, că dăriuă aceste sorocoveți, numai să și ușureze buzunările, și nu se găsiă nimenea să le iee. Bani aceștia se aruncau apoi pe drumuri. La atăta valöre ajunse paraua. Dar și lipsa drumurilor îngreuiă mult situația sërmanilor. Bosnia adeca n'avea încă pe atunci drumuri; aceste le-au făcut Austriacii după ocupație. În tötă Bosnia se găsiu numai cărări simple, de umblat numai pentru cătări. Bosneci par a nu cunoșce încă binefacerile unui drum, cu atăta mai puțin a unui car. Totul âmbălă numai călare, și de aceea nici n'au avut trebuință de așa de mare lucș. Când e uscat, merge încă, dar de e umed și plouă, nici n'ai cum să te miști în locurile aceste.

Să nu te miri dară, când mulți dintre soldați cad de slăbiciune jos și de abiă că se tărăe după trupă. Mulți din aceștia cădeau în mânilor Bosnecilor, cari fără crutare i masacrau, i desbrăceau și tăindu-le capurile, lăsau trupurile gôle în câmp. Așă prins-au cățiva soldați dela regimentul Bucovinean pe un bétrân bosneac, care peste spate avea o curea, pe care erau înșirate o mulțime de limbi de soldați austriaci. Se înțelege, bestia asta fu împușcată pe moment de cătră revoltați soldați. Și în tötă campania nu se mai dá pardon la un bosneac prins cu arme în mână; în moment eră așa unul împușcat.

De o aprovizionare a soldaților din partea locuitorilor nici nu putea să fie vorbă. Bosneci, ce-i prindeau soldații, n'aveau nimică cu sine, afară de iataganul, pușca și straele lor. Sate, cum se află prin Bucovina și prin alte țeri ale Austriei, lipsesc în Bosnia. Un sat Bosneac costă de regulă din 6 au 7 case, depărtată una de alta ca de $\frac{1}{4}$ de öra, și aceste acü nelocuite. Bosneci stau în păduri adunați, și pândesc din tufșuri, cum să curățe de soldații austriaci. Și un sat e depărtat de altul cu öre întregi.

Altfel se înțeleg; eră în țerguri, ca Maglai, Zepce etc., prin cari au trecut soldații. Aicia au fost Bosneci mult mai galanți. Îndată ce intrară soldații într'un

oraș, și se comandă rapaus, se observă, cum Turcii și Bosneicii își oferiau stecluțe mici cu cafea turcească, ce o turnau din vase mari, și raki (rachiu) pentru ce se mulțămiau cu prețuri de bagatelă. Pentru o steclă de cafea se plătiă 4 cr. Dară fericirea nu dură mult. Comanda sună ierăși: »Înainte!»

Dar se stăm! menagea e gata!

Toți alérgă se nu remăiă fără nimic. Cei puțini boi recuirăți cu putere dela Bosneeci, trebuie să sature întréga divisie, o mulțime numai de 15 mii de ómeni. Mai bine stau soldații cu dejunul. Ei capătă în fie-care deminătă câteva grăunțe de cafea arsă, ce o ferb apoi la stație de odihnă. Rișnițe de cafea nu se află aici; cu hârlețul lui Linnemann dumatică ei grăunțele de cafea și scoțând căldărașele lor de pe spate, încep a ferbe cafea. În cafenelele orașelor găsești tare bună cafea, dar asta n'ai dá o pentru aceea. Mai capătă ei vin séu rachiu.

Dară de ar fi asta totdeuna!

Din cauza lipsei drumurilor, ajunge arare-ori trenul militar cu victualii la timp la stațiile otărite de odihnă ale armatei. Cai periți, care stricate, poloboce de vin resturnate găsești adese ori lângă cărări. Nici nu-i de mirat, decă soldații în tot marșul lor sforțat au căpătat numai vre-o câteva ori vin. Intendantele regimentelor sânt dară siliți a recurge la recuisite la Bosneeci, ieră ce afli la dênșii și pe câți afli pe acasă? Și de afli ceva la dênșii, póte se satisfacă la atâte mii de ómeni, și alți ce mai sosesc în urmă, și câți au mers înainte? Fómea silise nu odată pe sërmanii, de a-și căută singuri hrana pe câmpuri, pe unde treceau. Morcovul, perjele erau bucatele lor cele mai deliciose. Ietă cá dl corporal Nițu Chiforesi se întórce cu o bucurie nespasă, cu un morcov lung ca un itagan turcesc inapoi la camaradii sei și le povestéce noutatea mare: »Măi, se știți, cá am dat de vr'o cățiva Unguri dela regimentul Ioscf, cari vorbesc româneșce ca și noi; ei mi-au đis: »Măi, nu mănacă morcov crud, cá te-i bolnăvi». Și mult se mirară aceste ființe românești.

Dară tobele încep a sună și soldații înșirându-se se pornesc. Și între piedicele cele mai mari, în arșița cea mai mare se duc ei; sórele deja apune și comanda militară nici nu se gândeșce a comandă: »stați!» Vine și nóptea și ei tot se duc. Dară soldații espiră mai ușor; recórea nóptii imputerniceșce puterile. Tocmai pe la mieđul nóptii încetă marșul. Dară stația nu se face în vre-un oraș cu cuartire luate de mai nainte, nici într'un sat, ci pe câmp liber. Soldații își caută locul cel mai bun și acolo se trétesc ei și adorm. Tornistrul e perina lor. Asta trece încă, decă e uscat, insé ce-i de făcut, când plouă? În glod se așeză ei, unde odihnesc până deminéta. Mare noroc e, când se face stațiunea lângă aședăminte omenești. Atuncia se catără soldații pe ori ce loc, ce numai i póte scuti de umeđelă și se culcă. I veđi chiar pe petrele morméntale dormind, și cât sânt de fericiți?

Cu aceste greutăți ajunse divisiunea întâie într'a 16 sept. la Serajevo.

Comanda supremă dedú 2 đile spre restaurare, și apoi mai departe la Pod z. România, contra insurgenților. Dară de repaus nici nu se gândiră soldații. Curiositatea i împinse în oraș, se védă mai de aprópe cuibul capital al inamicului lor bestial. Timpul ce li mai remase, il întrebuințéza pentru corespundință pe la familiile și cunoșcutii lor. Din Serajevo audiră ei de strapațiile și miserile, ce le-au pătit sërmanii.

Intr'a 19 sept. părăsi divisia întâie Serajevo și se îndreptă încet și precaut spre Pod z. Romania. Vedetele spionară pozițiunea inamicului. Intr'a 20 sept. anunțau ele, cá inamicul e concentrat la Bandin Odeac și numeră peste 6000 de ómeni.

Prin tótă divisia merse o voce, cá mâne a se viie la luptă.

Fieșce-care soldat scrie pe la familia sa, luând adio dela dênșii, căci cine șcie, cine va eși viu din luptă; poșta militară nu eră nici odată așá de încăr-cată ca acum. De ar ghici cineva conținutul acestor epistole, de sigur, cá s'ar emoționă, se fie el și nesim-țitor ca un animal. Numai familiile acestor luptători bravi au cunoscut sentimentele lor adevérate. Și la câți au fost ele întru adevér un adio? Să nu viie aceste epistole inaintea sosirii șcirilor de reușita luptei?

Faima despre luptă se adevéri, când spre séră vini ordinul, ca se se apropie precaut și neobservat de Bandin Odeac. Intrégă divisiă întră într'o pădure mare și merse până la 12¹/₂ nópte, când vini poruncă la stat. Ori ce convórbire tare și fumare eră interdışă. Ómenii steteau mai multe césuri, așteptând cu nerăb-dare, ce o se viie. Vedetele sosiau și se indepărtau ne-continut.

De odată soseșce porunca de a se pregăti la luptă. Culinarii companiilor începeau a ferbe; vin și rachiu se împărți pe la soldați.

Soldații se convorbiau și păđiau serioșitatea demná de un așá momént. De și emoționați, ei erau în de comun voioși; numai ici coles se observă vre-un desper-rat, torméntat de presimțire, cá n'are se védă caminul părăntesc. Acolo se îmbrățișeză doi, póte inimizii de na-into, dar cari acú au uitat totul. Moméntul de față absorbi la toți preocupația cu familia sa din Bu-covina.

La 6 óre deminéta în 21 sept. încep preparările pentru luptă.

Inimicul a ocupat o poziție tare pe un dél, și-i în-armat cu puști de sistemul Peabody. Poziția lor fórté favoritóre o apără ei cu 6 tunuri.

Comanda divisiiei a luat dispoșițiile urmátóre. Re-gimentul Bucovinean baron Kellner avea se atace cen-trul poziției inimice, regimentul nr. 37 din Oradea-mare archiducele Iosif améndóue laturile, pe când bri-gada a dóua împreună cu batalionul de vênători nr. 29 avea se incungiure pe inimicul și se-l atace la spate. Artileria se postă pe un dél, carele predomină poziția inimică.

Intru împlinirea acestei comande batalionul întâi și al treilea al regimentului Bucovinean aveau se atace pe inimicul, pe când batalionul al doilea formă reserva, remăind numai 500 de pari inapoi.

La 7 óre deminéta se auđi întâia impușcătură de tun; se deschide un foc teribil de pușce, fumul aruncă o cétă surie peste luptătorii de améndóue părți. Nu se vede nimică, se aud numai șuerăturile de glonțe și bubuitul tunurilor și strigăte par cá inădușite a lup-tătorilor și vaetele răniiților.

De odată focul par cá slăbeșce. Dară reserva se mișcă, căci inimicul tulise la fugă, și prin cétă, ce se perde cu incetul, se véd turbani și fesuri cum de fug, sar și se rostogolesc în sângele lor. Brigada a dóua n'a reușit se incungiure la timp pe inimicul; el fugi dară.

Cétă se redică și ce privesce pe câmpul de resboiu?

Perderile sânt mari. La regimentul Bucovinean au cădú pe la 70 de ómeni morți, pe la 150 de ómeni vulnerați greu, și un căpitan mort, un major rănit și 6 oficiieri greu răniți, dintre cari și oficiierul de rezervă George Muntean. Acesta din urmă muri în luna nov. 1878 în Viena, unde fu inmorméntat cu pompa cea mai mare militaréscă. O damă aristocrată filo-română din Viena puse la asta ocașiune o amintire într'o cuvertă închisă sub capotul repăusatului soldat; ce eră în cu-vertă, nimenea nu o șcie. Sërmana petrecuse pe mor-

tul cu lacrimi în ochi pân la mormânt. (Vezi „Fam.” din a. 1878.)

Să părăsim câmpul luptei, aici vom afla numai scene mișcătoare: răniți vaetându-se, pe cari i cercă medicii și pe cari i rădică soldații sanitari, ducându-i la căruțele sanitare, spre a-i transporta în spitalele militare ale Bosniei și ale Austriei, și morți, pe cari i îngropă. Pe unul îl compătimește mult sërmanii soldați: este boerul din Bucovina dl P., sergent. Un glonț de tun i-a rupt falca de tot, și sërmanul trăiește; limba i spîndură, o privire strașnică. Să părăsim câmpul luptei!

(Finea va urmá.)

Dionisiu D. Olinescu.

Să cânte alții!

B e ce me tragi ca de urechi,
Sé-ți cânt din mândre țile vechi,
O muza mea?! Tot a trecut,
Sé cânte alții, eu s-ascult.

Am fost odată, dar acum
Uitat sânt ș-aruncat pe drum,
Ca flórea cea portată 'n sin,
Ca moșul gârbov și bêtrân.

Sé cânte alții, eu am plâns
Și lacrimile mi s-au stins,
Și mii dureri m'au năpădit
Și inima mi s'a sdrobit.

De astăzi, liră! bun remas,
Descind în lume din Parnas
Și trag o dungă pe trecut,
Sé cânte alții, eu ascult!

V. B. Muntenescu.

M ă n u ș i l e.

Un gastronom, erudit, gramatic, retor și filosof tot-de-odată, Ateneu, ce trăia în secolul al III-lea, a scris în grecesceună carte fôrte bogată în amênunte asupra anticității. Cartea acésta e intitulată: „Sofistii la mesă séu banchetul învêțailor”.

Intr'ênsa, plină fiind de digresiunile ce le fac óspeții unui amfitrion avut și învêțat numit Laurentius, se pôte ceti următorul ciudat lucru:

Un mîncăcios distins, numit Pithyllus, nu se aședă nici odată la mesă fără sé-și fi înmănușat mai înainte mânele.

Mănuși la mesă! De ce? se va întrebă ori cine.

Respunsul e fôrte simplu. Pithyllus eră grăbit sé atingă înaintea ori cărui alt comesén bucatele ce se puneau pe mesă; și, fiind că erau ferbinți, putea, mulțămîtă mînușilor sale sé le aducă la gură numai decăt, sub privirile uimite ale celorlalți mosafiri.

Dar, se va țice, aceste bucate fiind luate după foc, trebuia sé-i arđă și limba acestui lacom găman. Firește, și povestitorul Ateneu se grăbește a adăugi, că Pithyllus nu numai că-și înmănușă mânele, dar mergea cu acésta ingrigire până a-și băgă și limba într'un toc de piele.

Acést din urmă amênunt gastronomic trebuie lăsat în respunderea sciutului filosof, dar noi sé tragem conclusiunea că chiar din secolul al III-lea se purtau mănuși. De altmîntrelea nu se șcie tocmai bine epoca originii acestui fel de îmbrăcăminte.

În secolul al XI-lea obiceiul acesta eră respândit numai printre cei mari. Mănușile pe atunci erau împodobite cu smălțuri, mîrgăritare, în rubine și smaragde.

La Venetia, în epoca splendórei sale, atunci când umplea Mediterana cu flotele sale, adeca în secolul al X-lea, demnitarii purtau cu fudulie mănuși de mêtase minunat brodate, pe care aurul și mîrgăritarele abundau.

Sînt de amintit și mănușile de o incomparabilă bogăție ce le purtá Carlemagne.

Mai târziu veni moda în Spania și în Italia d'a se purtá mănuși de piele galbenă acoperite de desemnări ca eventalierele.

În al XVI-lea și al XVII-lea secol se vêd figurând mănușile printre darurile diplomatice. Au fost ambasadori d'ai Spaniei la cari, în capitolul cheltueleur lor, se vedea figurând para guantes (pentru mănuși) sume însêmnote.

Regina Ana de Austria, care avea o mână pré frumósă, acea mână care inebunise pe Buckingham, iș comandá mănușile în Spania. Avea un secretar special însărcinat ca sé ducă la Madrid una din mănușile sale ca model pentru cele ce comandá sé i se facă.

La curtea Engliterei, în timpul Elisabetei, se admirau mănușile țesute în foi de rosă purtate de seniorii din secolul al XVI-lea. Aceste mănuși erau fabricate la Roma sub numele de mănuși á la Frangipane. Fabrica signorei Maddalena eră cunoscută la curțile din nord, pe unde dómnele cele mari se împodobiau cu manufacturile sale profunate ce costau fôrte scump.

Moda d'a se purtá mănuși s'a respândit răpede și s'a generalisat. Fabricarea eftină a favorisat întrebuintarea lor. Centruri de producțiune, s'au distins în acésta industriă, cari în țilele nóstre au reprezentanți numiți la Paris, la Grenobla, la Turin și în Șvedia.

B. P.

Din Alecsandria.

— La ilustrațiunea de pe pag. 313. —

De câteva sêptemâni sosesc șciri îngrozitoare din Alecsandria. Acest oraș, capitala Egiptului, s'a fondat de cătră împératul Alecsandru cel Mare cu trei sute de ani înainte de nașcerea lui Christos.

Poporăciunea de acolo e mohamedană, însé creștinii duseră și acolo civilizațiunea, și fiind că civilizațiunea pretotindene cucerește, așă și creștinii începură a cuceri poporăciunea mohamedană de acolo.

De osebit francesii și englesii își puseră carul în petri, pentru ca sé devină domnii acelui pămênt imbelșugat.

Dar scopul nostru nu este d'a face istoricul cestiunii Egiptului, vom sé accentuăm numai, că bunii mohamedani într'o ții, la 11 iunie an. c. se trețiră, că rolul lor devine din ce în ce mai umilitor, se rescolară și inscenară un măcel infricoșat.

Ilustrațiunea nóstră înfățișeză locul unde a isbucnit rescóla, adeca piața orașului Alecsandria. Totodată însé ne probéză, că arhitectura și în Alecsandria a făcut progres mare, căci piața aceea ar decoră cum se cade și un oraș european.

De atunci rescóla ia un caracter din ce în ce mai acut și cine șcie, decă nu va deveni în urmă un resboiu mare european?

Pămêntenii măcelăresc în tóte țilele pe europeni. Din cauza acésta comerțul a amorțit, gróză și urgie s'a respândit în tóte părțile. Se țice, că în cas de invasiune europenă, egiptenii sînt decisi sé nchidă canalul Suez.

G. P.

SALON.

Blondinele și brunetele.

Damele își aleg toaletele mai ales din considerațiunea de a deveni mai frumoase. Nimene nu se poate supăra pentru aceasta, căci cui nu i-ar plăce o femeie frumoasă? Dar nu se poate contesta, că tocmai prin toaleta de multe ori se jertfesc frumsețile naturale. Nu vom să vorbim despre moda de acum, care în unele privințe nici decât nu se poate numi estetică; ci ne vom opri numai la cestiunea care privește alegerea colorilor.

Este de obște cunoscut, că damele își aleg coloroa imbrăcămintelor și părului lor în consonanță cu coloroa feței și a părului, pentru ca nu cumva să părădă aceste din frumsețe; cu toate acestea în multe privințe se mai fac încă greșeli.

Gustul adevărat însă nici odată nu va voi să strălucască în niște colori bizare și estravagante, ci va păstra totdeauna simplitatea armonioasă.

În privința acesta însă sunt anumite regule atât pentru blondine, cât și pentru brunete.

Însă atât blondinele, cât și brunetele se împart în două clase. Blondinele albe, palide și mai întunecate; brunetele palide și mai negre. Celelalte colori sunt numai nuanțele acestor colori de frunte.

Fie-care din aceste clase trebuie să aibă în imbrăcămintea ei altă coloroa, de cumva voiește a străluci prin frumseța sa și decât nu vră se apară mai puțin frumoasă sau chiar neestetică, prin disarmonia colorilor toaletei și a feței sau a părului.

Imbracă pe cea mai frumoasă brunetă în vânet deschis, și ea va deveni urită. Cea mai încântătoare blondină își va perde frumseța, decât va imbracă toaletă galbenă sau roșie. Chiar și colorile potrivite devin urite prin compozițiunea rea a lor.

Vom să facem numai câteva observațiuni.

Blondina palidă și deschisă poartă mai cu efect coloroa verde, căci acesta dă peliței palide a aparință rosatică. Însă acel verde trebuie să fie fraged. Cu acesta armonizează în anumite proporțiuni galbenul auriu, orange și roșu, însă nu nemijlocit în față. O pelierie verde cu ceva orange în garnisire este foarte recomandabilă pentru ochii vâneți. Afara de verde, se mai potriveste vânetul, precum și albul nuanțat. Colorile: galben, orange, roșu și purpur, trebuie să se evite cu precauțiune, decât aceste nu se supun la: verde, vânet sau alb. Alb și negru, cari nu sunt colori, se poate poartă fără stricare de ori ce damă.

Pentru blondinele castanie se recomandă coloroa verde închisă și vânetă închisă, precum și colorile neutrale: sură, cenușie etc. Fața pre roșie se moderează mai bine cu verde, cu flori rosatice, sau albe și orange. Pentru aceste blondine regula sună astfel: cu cât mai palidă e fața, cu atât mai deschis trebuie să fie verdele; cu cât mai roșie e fața, cu atât mai deschis are să fie vânetul.

Bruneta palidă cu păr negru, are să-și alegă toaletă neagră, sură întunecată, galbenă aurie sau de coloroa paiului. Vânetul adevărat, verdele și roșul purpuriu sunt de evitat. Vânetul închis, verdele sau violetul sunt asemenea stricăcioase, decât în coloroa principală au cât de puțin galben.

Bruneta roșie cu păr și ochi negri și cu o pelierie de orange, potențiază frumseța sa, a părului și ochilor sei, prin colorile: galben, de coloroa paiului și auriu.

Orange numai în dimensiuni mici, asemenea și roșu Roșul întunecat în imbrăcăminte se potriveste la față pre sănătoasă. Din colorile neutrale, sura, cenușia se evite sau se întrebuințe numai cu precauțiune. Toaleta ei albă se va garnisi mai potrivit cu purpur, orange sau galben, asemenea și părul. Cea albă se va garnisi mai bine cu colori albe, roșie sau galbene.

Rosa Trandafir.

E c h o .

În salonul unei familii bogate, fiul mădărit își luă permisiunea d'a țice unui oște: „tata“.

— Nu me numi „tată“, — response oștele. Nu pentru că n'aș vră să apar bătrân, ci pentru că nu mi-ar plăce, ca cineva să-mi țică, cumcă am un băiat rău crescut.

*

O istorie care se povestește într'o comună din Normandia:

Un copil lipsise într'o țic dela lecțiunea de catechism și când preotul i făcu observațiune pentru acesta lipsă, response: „Am găsit un cuib de grauri și m'am dus să ved puii, pe care i voiu pută luă în curënd“.

— „Ah!... și unde e acel cuib?“ — „În cutare loc“.

După cinci sau șese țile, școlarul voi să se ducă să vedă puii. Desamăgire... puii sburaseră... „Ce cauți?“ — il întrebă o femeie. — „Cuibul de grauri“.

— „Preotul a trecut ieri pe aici și a luat cuibul și graurii“.

Băiatul nu țice nimic. Ș'apoi ce ar fi putut țice! Dar se gândi mult și cele ce urmază vor dovedi acesta.

După câțiva ani, băiatul se duse să se spovedască. Preotul i făcu întrebări asupra purtării lui, il întrebă decât începuse să se uite la fete, decât are vr'o bună amică.

— „Da, am o bună amică, — response băiatul, — ș'o mărturesc cu umilință“. — Ah! și cum o chiamă? Unde locuiește? — „Asta nu v'o pot spune... mi-ai face tot ca cu graurii“.

*

Celebrul doctor Du Moulin, fiind în agonie, țice către mai mulți confrăți care i deplorau perderea.

— Dlor, las în urmă-mi trei medici mari... .

Medicii cari erau de față, creșd că murindul are să țică, că dênșii erau acei medici mari, se uitau cu mare interes la buzele murindului, care murmură:

— Apa, esercițiul, dieta.

Literatura si arte.

✓ **Concert la Brașov.** Cântăreța contesa Gaetanina Friggeri a dat în săptămăna trecută un concert la Brașov, la care au cooperat și domnișora Sevastia Mureșan și dl dr. Baiulescu. Dșora Mureșan a cântat un duet cu concertanta, ier dl dr. Baiulescu a executat o piesă de violină. Ambii au fost aplaudați cu multă căldură, căci dșora Mureșan posedă o voce de un timbru plăcut, ier dl Baiulescu este mai mult decât un simplu diletant. Concertanta a cântat și o piesă romănescă, una din frumoșele compoziții ale dlui Iacob Mureșan: „Departă clopotul resună“, cuvintele de dl Nenitescu.

Nr. 6 al Șeșetorei conține următoarele materii: Minciună și nu pre, istorioră de V. B. Munteșescu; Muieroa vėduvă, de Sim. P. Simon; Cum e romănul, caracterizare de Ioan Petran; Așteptarea, poesie de V. B. Munteșescu; Familia Mohor, istorioră de A. Lupul Antonescu; Doine și hore din popor, de Eufrosina Sănzian; Samuil Vulcan, biografie; Pădurea și agricultura, de A. R.; Recela la picior; Insemnări de folos. Par-

tea umoristică, sub titlul „Gura Satului“, conține următoarele: Scrisorile lui Păcala către Tândala; Hodorose și Trosc; Indreptări; Căzania țiganilor, de Dimitrie Barbu. Ilustrațiunile, în partea serioasă, portretul lui Samuil Vulcan, în partea umoristică 4 caricaturi. Prețul Șeșetorei pe anul întreg este numai 2 fl. Redactor Iosif Vulcan.

✓ **Critica franceză** scrie cu multă laudă despre micul tablou ce l'a spus pictorul Grigorescu în „Salonul“ francez, sub titlul: „Un colț din atelierul meu“. Diarul „Monitorul artelor“ scrie, că tabloul este frumos și bine reușit, c'o femeie în costum hila care împreună toate fețele“. Un alt condeiu în „Diarul artelor“ scrie, că în tabloul dlui Grigorescu femeia zugrăvind pe portelană este lucrat cu arte“. Ieră „Nouvelist“, vorbind de tabloul acesta, țice că dl Grigorescu este: „Un adevărat artist, un poet, un visător. Abia este desenat, abia este zugrăvit, și cu toate aceste, ce delicatețe, ce farmec de culore! În adevăr s'ar pute bănuși, că dl Grigorescu este unul din acei pictori ai minunatei școle din secolul XVIII-le, care avea de cap pe măestrul puternic și încântător Watteau“.

✓ **Teatru român în Timișoara.** Dl G. A. Petculescu jică acuma cu trupa sa la Lugos, de acolo va vini la Timișoara, unde va jucă piesele următoare: „Mihaiu Eroul, séu Rentórcerea cu triumf“, în 4 acte și 3 tablouri; „Lipitorile Satelor“, în 5 acte; „Luarea Rușciucului de armata română“, în 6 acte; „Boieria și Prostia“, vodevil în 3 acte și „Invingerea Griviței de armata română în 5 acte.“

✓ **O carte englesă despre români.** Nu de mult a apărut la Londra o carte intitulată: „România. Trecut și ptesinte“ (Roumania past and present) de James Samuelson. Opera acésta are 289 pagini, cu o cartă geografică și una istorică a României, mai multe facsimile și foto-litografii. Între aceste din urmă sânt importante mănăstirea Curții de Argeș și cu deosebire aceea care represintă pe regina României în costum național, cu furca la brâu, sucind firul din caer. Opera e împărțită în două părți principale, la care se adaugă la fine și un apendice.

✓ **Diaristic.** „Natiunea“ e frumosul titlu al unui nou organ de publicitate, care a apărut la București sub direcțiunea dlui Dimitrie Brătian. Va eși în toate țilele, cu programă liberală moderată.

✓ **Musicalie nouă.** La Táboreszky și Parsch în Budapesta a apărut cântecele populare din piesa: „Vörös sapka“, de Vidor Pál. Prețul 1 fl. 50 cr.

C e n o u ?

✓ **Sciri personale.** *Maj. Sa regele Francisc Iosif* a dăruit pentru biserica din Sohodul în Transilvania 100 fl. — *Regina României* se va duce pentru câteva țile la băile dela Franzensbad. — *Dl Spiru Haret*, membru corespundinte, a presintat Academiei române o invențiune a sa pentru măsurarea repeđiciunii apei, basată pe un nou principiu. Guvernul român i va acorđă pentru punerea în aplicare a acestei invențiuni o mie de lei. — *Dl Constantin de Steriu*, bancar în Brașov, a dăruit bisericeii din Stupini 100 fl. — *Dl dr. Mitrea*, căpitan român (de origine din Transilvania) în armata olandesă, a fost numit oficier al „Corónei României“.

✓ **Hymen.** *Dl Ioan Cornea*, inginer la calea ferată Arad-Valea-Crișului, ș-a incredințat de soție pe domnișóra Petronela Mișiciu din Arad, fiica dlui Emanuil Mișiciu judecător la tribunal.

✓ **Regele și regina României** s'au mutat deja la Sinaia, unde vor petrece totă véra. Mercuria trecută a sosit la Sinaia și ducele de Nassau, unchiul reginei. Regele a vinit spre a-l întimpină până la Predeal.

Séra se dete un prânț regal, apoi urmă o refragere cu facile. O mare parte a elitei din București asemenea se află deja la Sinaia.

✓ **Dl Gr. Tocilescu** a făcut interesante descoperiri la câteva mănăstiri din Bucovina. Dsa asistă în Homor la deschiderea morméntului ctitorilor monastirii și constată, țice „Românul“, că morméntul fusese violat, de órá-ce s'a găsit înaintu o monedă austriacă dela 1858, ósele erau respândite și nu se află nici un obiect de óre-care valóre. Dl Tocilescu după ce a cules, și copiat toate inscripțiunile de pe petrele morméntate, de pe clopote și din manuscriptele dela Homor, a trecut la monastirea Voroneț. Aci a aflat portretul spinatic al lui Ștefan cel mare, portretele Dómnei sale Maria ș'a unei fiice, cum și portretul celebrului Daniil Sihuștrul. Tot aci se află și morméntul acestui Daniil cunoscut din tradițiune. Dela Voroneț, dl Tocilescu a trecut la monastirea Moldovița. Aci se află portretul lui Petru Rareș, al soției sale Iléna ș'a fiilor sei Ștefan și Iliăș, cum și mai multe odóre scumpe. În întreg, dl Tocilescu a cules peste opt-đeci inscripțiuni de pe morminte, de pe păreți, cruci, strane, clopote și manuscripte, pe cari le va comunica Academiei române în ședinta viitoare.

✓ **Petrecere de véră la Beiuș.** Dómnele Ecatarina Creț și Irina Antal din Beiuș arangiară în dumineca trecută la „Fântána popii“ o petrecere de véră foarte plăcută și amicabilă. La acésta luară parte următoarele dómne: Irina Antal, Ecatarina Creț, Leontina Roman, Amalia Clintoc, Etela Zancou și domnișórele: Irina Antal, Aloisia Creț, Cornelia Pop, Adalbertina Pap, Irina Panczel și Augustina Pap. Petrecerea se ncepú cu cină, apoi urmă danțul care dură până deminéța. Dómnele arangiatóre au deobligat mult junimea pentru oferirea acestei petreceri plăcute. Acésta petrecere s'a arangiat în semn de recunoștină și ca revanșe, pentru represintațiunea teatrală din 11 junie, care a avut un succes atât de bun.

✓ **Asociațiunea transilvană.** Despărțeméntul I, al Brașovului și Trei-scaunelor va ține adunarea sa generală în orașul Breșcu la 23 julie. Directorul despărțeméntului e dl Ioan Petric, secretarul dl Iosif Maxim.

✓ **Împărțirea premiilor** esposițiunii din Sibiu se făcú în mai multe locuri cu festivitate cuviničósă. La Abrud împărțirea avú loc în 18 junie, cu care ocașione se ținu și maialul reuniunii femeilor române de acolo. Împărțirea se deschise prin o cuvântare a dlui A. Filip, directorul despărțeméntului, căruia i respunse apoi dl protopop Ioan Gall. — La Bucium în 25 junie predate dl A. Filip societății „Concordia“ medalia oferită; în numele societății respunse dl A. Danciu, carele apoi invită la mésa-i ospitală tot publicul. — La Lipova în 25 junie s'au distribuit premiile, cu pompă mare. Dl protopop I. Teran a deschis solenitatea, apoi școlarii și școlarițele cântară și declamară; după împărțire, dl I. Tuducescu rostí o cuvântare către popor.

✓ **Societatea pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina** va ține adunarea sa generală anuală cu finea lui junie și cu începutul lui julie în Cernăuți. Dl I. I. Bumbac declară, că nu va mai primí redactarea foii societății, care apare din august trecut sub titlul: „Aurora Română“.

✓ **O insectă nouă.** Un membru al școlei practice de aclimațiune din Paris a descoperit, pe țermurile Africe, o insectă nouă, un fel de păiengen, care ar fi foarte lesne d'a-l acimată în Europa și care produce fire de mėtase de culóre galbenă, tari și lungi. Acest esplorator a adus probe din acea mėtase cari au fost supuse camerei sindicale a Uniunii negustorilor de mėtasă din Lyon. Acésta insectă póte se producă pe săpțemână valórea unei gogoși a gândacului de mėtasă.

Au murit: Mircea C. Rosetti, fiul cel mai mare al dlui C. A. Rosetti, în etate de 32 ani, la București. — *Petru Demian*, fost c. r. angloiat și pretor reg., la 25 iunie în etate de 65 ani la Balșa în Transilvania.

Semestrul prim se'nceie

cu nr. prezintă. St. abonații sunt rugați a-și rennoi de timpuriu abonamentele. Prețurile sunt însemnate în fruntea foii. Pentru România, prețul pe jul.—dec. este 12 lei 50 bani.

Abonații noștri își pot comanda la noi următoarele scrieri cu prețuri foarte reduse: „Ranele Națiunii“, roman în 3 tomuri, de Iosif Vulcan, în loc de 3 fl. cu 1 fl.; „Novele“, de același, în trei tomuri, în loc de 3 fl. cu 1 fl. 10 cr.; „Mirésă pentru mirésă“, comedie în 3 acte, de același, în loc de 1 fl. cu 25 cr.; „De unde nu este rentă“, roman de Adrien Gabrielly, tradus de Tit Bud, în loc de 1 fl. cu 25 cr. Asemene se oferă și portretul dlui Ion Bratian, în loc de 1 fl. cu 30 cr.

Din: „Sclavul Amurului“ și din „Poesii“, ambele de Iosif Vulcan, nu mai avem nici un exemplar.

Edițiune nouă din „Lira Mea!“ Exemplarele de lucș din colecțiunea de poesii noue ale redactorului acestei foi, trecând toate, în timp de două luni, s'a scos a două edițiune, care e și mai frumos legată decât cea d'întăiu. Prețul însă rămâne tot cel vechiu, 3 fl. Fiind că sunt de mai multe colori, onorab. abonații binevoiescă a-și alege colorile, cari le plac mai mult. Colorile sunt următoarele: alb cu rosa, alb cu vênêt deschis, roșu cu vênêt deschis, roșu cu vênêt închis, roșu cu alb, vênêt închis cu rosa, verde cu galbên, vênêt deschis cu galbên, vênêt deschis cu rosa. Totodată observăm, că exemplare cu 2 fl. nu mai avem. Din edițiunea populară însă, cu câte un fl., se mai află exemplare.

Editura Familiei.

i	C	t	r	é	s						
e	i	c	i								
ș	ă	r	e								
a	c	r	m								
c	m	i	t								
u	r	A	u								
u	i	r	e								
n	i	c	e,								
ă	m	s	ă								
b	u	n	i								
a	n	a	c;								
t	i	m	u								
i	c	I	i								
u	r	m	e								
u	u	n	é								
s	c	c	b								
s	t	î	'n								
n	a	e	e								
c.	n	l	e	o	f	e	u	i	e	a	e
u	S'	I	i	m	n	s	s	n.	j	f	n

Ghicitură de șac

de

B Oct. Popescu.

D*

Călințarul săptămânei.

Diua sept.	st. v.	st. a.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Duminea	27	9	Cuv. P. Samson.	3 55	8 14
Luni	28	10	Chir și Ioan.	3 56	8 13
Martți	29	11	(†) SS. Ap. Pet. și P.	3 57	8 12
Mercuri	30	12	† Sob. SS. Apostoli.	3 58	8 11
Joi	1	13	SS. Cosma și Dam.	3 59	8 10
Vineri	2	14	Vestmêntul Préc.	4 1	8 9
Sâmbeta	3	15	M. Jacint.	4 2	8 8

Terminul de deslegare e 19 iuliu. Ca totdeuna și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghicitei din nr. 23:

Pomul fără cap e pomul rotundat pentru ultoit; ier mortul e ramura nobilă pentru ultoire. Ambele împreună vor atrage atențiunea ómenilor asupra fructelor lor.

Bine au deslegat-o domnii Iosif Popescu, Aureliu Crișan, Petru Vale și B. O. Popescu.

Premiul l'a câștigat dl Aureliu Crișan.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.